GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 69

W e Srodę Dnia 29. Sierpnia 1810.

Z Drezna d. 13. *Sierpnia.*

Celem podróży Hrabiego Gottorp było wyrobić dla syna swoiego Gustawa następstwo tronu Szwedzkiego.

Król Ludwik Hollenderski bardzo w tych dniach był słaby w Töplitz i nie wychodził z pokoiow. Wiceadmirał Bleis Treslong towarzyszył temu Monarsze do Töplitz i znayduie się przy nim. Nie należy iednak rozumieć tu Hollenderskiego admirała, który iest oycem iego i nie oddalił się wcale z Amsterdamu.

Do pozaiutraney uroczystości czynione są w pałacu tuteyszego Francuzkiego posła wielkie przygotowania.

Z Paryża d. 10. *Sierpnia.*

Bardzo mylnie rozgłoszono, iż wiadome wyroki Berliński i Medyolański bez żadnego warunku odwołane zostały. Kongress Amerykański przez nową uchwałę pod d. 1 Maia otworzył znowu porty swoie okrętom Francuzkim; Francya nie iest także dla Amerykańskich zamkniętą. Rząd nasz oświadczył się względem Ameryki, iż wyroki Berliński i Medyolański odwołane i od 1go Listopada mocy mieć nie maią, ieżeli Angliia odwoła swoie rozkazy lub Amerykanie potrafią to zrobić, żeby Angliia szanowała ich prawa.

Monitor wczorayszy ogłosił w tey mierze następuiący list Ministra związków zagranicznych, Xcia Kadoru, do Amerykańskiego posła, P. Armstrong:

W Paryżu d. 5. *Sierpnia.*

"Mci Panie! Podałem Nayiaśnieyszemu Cesarzowi i Królowi, wypisaną z gazety ziednoczonych stanow mnie przez WPana udzieloney uchwałę kongresu pod d. 1 Maia. J. C. K. Mość pragnie, aby nie tylko ta uchwała, ale wszystkie inne, które Francyą interessować mogą, udzielonemu zawsze były urzędownie. Ubocznie tylko i to po niejakim czasie odbiera o nich wiadomość. Ta zwłoka była powodem do nieprzyiemnych krókow, które nie byłyby mieysca miały, gdyby te uchwały były zaraz i urzędownie udzielone.

Cesarz pochwalił powszechne embargo, które ziednoczone stany na wszystkie swoie okręty włożyły, ponieważ ten środek, lubo szkodliwy dla Francyi, nie obrażał przynaymniey iey honoru. Pociągnął za sobą utratę iey osad Gwadelupy, Martyniki i Kaienny; lecz Cesarz nie żalił się o to. Uczynił

tę ofiarę dla zasady, która skłoniła Amerykanow do embargo i poddała im szlachetne postanowienie, zrzecz się raczey morza, niżeli poddać się prawom tych, którzy przywłaszczyć sobie chcą nad nim panowanie.

Uchwała 1 Marca zniosła embargo. Mieysce iego zastąpił środek, który szczególniey szkodził interessom Francyi. Uchwała ta, o którey pożno dopiero dowiedział się Cesarz, zakazała Amerykańskim okrętom handlu z Francyą, a dozwoliła im handlować do Hiszpanii, Neapolu i Hollandyi, to iest do kraiow pod wpływem Francyi zostaiących, i oznaczyła konfiskatę na Francuzkie okręty, skoro do Amerykańskich portow zawiną. Słusznie zatem użyć musiano odwetu. Wymagała tego nieodzownie powaga Francyi. Zatrzymanie wszystkich Amerykańskich okrętow w Francyi było koniecznym skutkiem przedsięwziętych przez kongress środkow.

Zwraca się teraz kongress i odwołuie uchwałę 1go Marca. Amerykańskie porty otworzone są dla handlu Francuzkiego i Francya nie iest więcey dla Amerykanow zamknięta. Kongress obowięzuie się nakoniec oświadczyć przeciw temu z woiuiących mocarstw, które nie zechce uznać praw neutralnego narodu. Przy tak nowem tem położeniu rzeczy iestem upoważniony, Mości Panie, do oświadczenia WPanu, iż wyroki Berlińskie i Medyolańskie są odwołane i od 1go Listopada nie maią mieć mocy, ieżeli Anglicy odwołaią gabinetowe swoie rozkazy i wyrzeką się nowego systematu blokady, które zaprowadzić chcieli, lub ieżeli ziednoczone stany, stosownie do udzieloney mi przez WPana uchwały, do tego stanu rzeczy przyprowadzą, iż Anglicy szanować będą ich prawa.

Z szczególnieyszem ukontentowaniem donoszę WPanu Mości Panie, o tem postanowieniu Cesarza. J. C. K. Mość kocha Amerykanow: ich dobro, ich handel wchodzą do celow iego polityki. Niepodległość Ameryki iest znakomitą częścią chwały Francyi. Miło było Cesarzowi powiększać ziednoczone stany. Wszystko co przyłożyć się może do niepodległości, dobra i wolności Ameryki uważać zawsze Cesarz będzie iako zgodne z interessami iego państwa.„

Hrabia Rochefoucanld, który był ostatnim naszem posłem w Hollandyi, udać się ma iako ambassador do Konstantynopola.

Przybyli tu Saski poseł, Hrabia Einsiedel, i przeznaczony do Hiszpanii Pruski poseł, Hrabia Lehndorf.

Niektóre małe nasze dzienniki przestaną, iak mowią, wychodzić.

Rossyyski ambassador, Xżę Kurakin, ma się coraz lepiey, i codziennie się przeieżdża.

Młoda nasza Cesarzowa cieszy się naylepszem zdrowiem. W dniu imienin wysokiego iey Małżonka ogłoszona bydź ma iey ciąża.

Deputacya od Hollandyi przedstawiona onegday była naypierwszem władzom stanu.

Do Hiszpanii idzie ieszcze ciągle wiele woyska.

Szambelan, Hrabia Gavres, mianowany został prefektem departamentu Sekwany, Szambelan, Hrabia Bondy, prefektem departamentu Rodanu, a Baron Herbenville hrabią państwa.

Do Orientu przybyła Amerykańska galiota z posłańcem Amerykańskim.

Monitor zawiera co następuie:

"Marszałek Xżę Esslingen, dowiedziawszy się, iż woysko Angielskie czyni poruszenia, wysłał mocny oddział woyska przez

ciw zamkowi *la Conception.* Anglisy założyli miny dla wysadzenia tego zamku na powietrze, nie chcąc bronić go przeciw woyskom, którem poddała się twierdza Ciudad-Rodrigo na łaskę. Jakoż na zbliżenem się woyska naszych ustąpili z tego zamku, który przedsa wnie broni twierdzy Almeidy, i zapalili miny. Nie udały się iednak wszystkie; dwa tylko bastyony uszkodzone zostały. Woyska Cesarskie osadziły ten zamek, który prędko i łatwo postanowiony bydź może w stanie obrony. Almeida (*) opasaną została.

Jenerał Sebastiani przysłał d. 29 Czerwca rapport, iż woysko, które posłał do Kastylii, zniszczyło zupełnie kupę rokoszanow, do których przyłączył się z Murcyi przybyły oddział regularnego woyska, tak iż ani ieden człowiek nieuszedł: wszyscy pozabiianemi lub poymanemi zostali. Po tey wyprawie wiele miast, iak np. Huesca, Ovia, &c. przysłały deputacye z oświadczeniem poddania się i bronienia przeciw rokoszanom, ieżeliby się ieszcze widziec dali. Wszystek lud w Granadzie bierze się do obrony przeciw rokoszanom.

Niektóre kupy rozboynikow wypędzone przez Jenerała Lorge z Manchy, udały się ku Sierra Morena, w prowincyi Korduba. Szef bat. Fonu Poinchevalle zaszedł im z tyłu, rozproszył, zabrał im cokolwiek bydła, które uprowadzić chcieli i zabił 50 ludzi. Mieyscowe gwardye gminow gorliwie mu w tey rozprawie dopomagały.

Nieprzyiacielska galiota z osadowemi towarami do Kadyxu płynąca, zabrana została o 11 mil Francuskich od brzegu w oczach nieprzyiaciela przez ieden okręt od naszey flotylii. Podobne zabory dzieią się codziennie w wodach Kadyxkich, Malagi, &c. Nie dawno zabrane zostały dwie nieprzyiacielskie barki 11 ludźmi osadzonę, które zbliżyły się do Puerto-Real.

Kapral Aubertin, który z 30 ludźi prowadził gońca, postrzegł się d. 20 Lipca od 200 rozboynikow nagle otoczonym. Tak iednak dobre poczynił rozporządzenia, i garstka iego ludzi tak dzielnie dawała ognia, że zabił 8 łotrow, więcey ieszcze ranił, i po dwugodzinney walce całą zgraię do ucieczki przymusił.

D. 27 Czerwca Szef szwadronu żandarmeryi, Halmond przybył do puszczy przy Viquere, gdzie, iak się dowiedział, niejaki Don Pedro, kapitan rozboynikow, wyznaczył podkomendnym swoim mieysce, do obwieszczenia im instrukcyy, które z Kadyxu odebrał. Puszcza zostala wzięta; Don Pedro, 6 iego podkommendnych i 5 innych łotrow dostali się Szefowi Halmond w ręce.

Z Londynu d. 3. Sierpnia.

(Przez Francyą.)

Ostatnie listy od Lorda Wellingtona są pod d. 18 Lipca. Główna iego kwatera znaydowała się na ow czas w Alverca.

Doniesienia z Celerico pod tymże dniem wyrażaią, iż nieprzyiaciel nie uczynił dotąd żadnego poruszenia, któreby okazywało, iż zamysla uderzyc na woyska Angielskie. Pod pułkownik Talbot od 420 pułku zginął w potyczce. Jenerał Hill wyruszył z swoią dywizyą, która składa się z 10,000 piechoty i 2200 jazdy; przez połowę Anglikow, przez poło-

(*) *Almeida, iedna z nayregularnieyszych i naymocnieyszych twierdz w Portugalii, leży w prowincyi Beira na wysokiey skale, przez którey rozpadlinę rzeka Koa wpada w Duero. Ma oprocz 6 kamiennych bastionow, wiele zewnętrznych szańcow, a w środku cytadelę; lecz nie zasłania Lizbony. Można ią obeyśdź, gdy tego nieprzyiaciel widzi potrzebę. Hiszpanie zdobyli Almeidę w roku 1762.*

)o(

wę Portugalczykow, z Portallegro do Castel Branco, ponieważ Jenerał Regnier przeprawił się za rzekę Tagus.

Ostatnie doniesienia od woyska naszego w Portugalii mowią, iż woysko Francuzkie po wzięciu Ciudad-Rodrigo podzieliło się. Jedna część pod Massena poszła do Salamanki, druga pod Neyem do Zamora. Po takowem poruszeniu woysko nasze naprzod postąpiło. Trudno zgadnąć coby znaczyło udanie się woyska Francuzkiego do powyższych okolic. To tylko zdaie się bydź pewne, iż Francuzi, pomimo większych sił, nie uznali za dogodne uderzyć na Lorda Wellington w iego mocnem stanowisku.

P. Adair do 25 Maia nie opuścił ieszcze był Konstantynopola. Czekała tam fregata Angielska, dla przewiezienia go do Anglii, iak tylko stan iego zdrowia dozwoli.

Wydaią tu ieszcze zawsze wiele pozwoleń do prowadzenia handlu z stałym lądem.

Dnia 4. Sierpnia. (Przez Francyą.)

Traktat przyiaźni, handlu i żeglugi, który d. 19 Lutego r. b. w Rio Janeiro przez Lorda Strangfort i Hrabiego Linhares między Angliią i Portugaliią zawarty został, składa się z 31 artykułow. Zachowana iest w nim zupełna wzaiemność. Angielskie towary wpuszczane będą do Portugalskich portow w Europie, Ameryce, Azyi i Afryce za opłatą 15 od sta od wartości. Cały traktat podciągniony iest pod zasady naszey osadowey polityki. Po 15tu latach może ten traktat bydź przeyrzany i ponowiony.

W przeszłym tygodniu przyszła przed Whitehall piękna i dobrze ubrana panienka, nazwiskiem Amalia Larkham, udaiąc się za Xżnę Cumberland, prosiła o eskortę do Windsor dla widzenia się z Królem i Królową. Poznano, że ma pomieszane zmysły i wzięto ią w bezpieczne mieysce.

Wtorkowa gażeta dworska zawiera następuiący urzędowy rapport Lorda Wellington:

" *Z Alvera d.* 11 *Lipca* 1810. Nieprzyiaciel przeszedł o godzinie 4 z rana za Agam z wielu woyskiem i przymusił Jenerała brygady Crauford do cofnienia się z przednią strażą do okolic zamku *la Conception.* W czasie tego poruszenia Kapitan Krauchenberg i Pułkownik Cordemann znaleźli sposobność popisania się na czele garstki huzarow 1go pułku przez odważne uderzenie na nieprzyiaciela. Wspominaiąc o 1wszym pułku huzarow, należy tu przydać, iż przez całą zimę znaydował się przy przedniey straży i dopełniał iak naylepiey powinności. Trzeci batalion Portugalskich strzelcow znalazł także sposobność w czasie tego poruszenia do okazania swey odwagi. Z 1go pułku huzarow zabito 5 ludzi i 3 konie, a z 16go dragonii pułku 3 konie.

Drugi rapport o kapitulacyi Ciudad-Rodrigo z Alvera pod d. 11 mieści następuiący dodatek: Dziś rano zaszła potyczka między naszą i nieprzyiaciel konnicą. Mieliśmy nieszczęście utracić Podpułkownika Talbot i 8 ludzi od 8go dragonii pułku w zabitych, a 23 ludzi mieliśmy ranionych.

Dworska gazeta kładzie wielkie promocye pomiędzy admirałami i wyższemi officerami morskiemi.

Gazety nasze mieszczą prywatny list officera Angielskiego z główney kwatery Lorda Wellington z Alvera pod d. 19 Lipca. Aż do dnia tego nic zaszło nic ważnego, i list ten zawiera tylko powtórzenie powyższych doniesień.

Znaczna liczba przewozowych statkow zgromadza się w tym tygodniu w porcie Rams-

gate dla zabrania 6go i 36 Pułku piechoty.

Dowiaduiemy się teraz, iż zabrane nie dawno przez Duńczykow, od kupieckiey naszey floty na Baltyckim morzu okręty, same obce były, i naymnieyszego nie czyniły odporu, ani się starały ucieczką ratować.

Z Rio-Janeiro odebraliśmy przez prywatne listy wiadomość, że Xżę Regent wydał rozkaz do tymczasowego Portugalskiego rządu, aby Minister Angielski w Portugalii, P. Stuart, miał mieysce i głos w woienney i skarbowey radzie, i aby dowodzącemu na Tagu Admirałowi Angielskiemu powierzone było dowodztwo nad całą Portugalską siłą morską w Europie.

P. Burdett i iego przyiaciele obchodzili w gospodzie pod koroną i kotwicą dzień 31 Lipca iedzeniem i okrzykami. Handluiący tabaczką Wishart był gospodarzem towarzystwa. P. Wardle oświadczył, iż ieżeliby chciano, podług zwyczaiu Rzymian, wprowadzić do tego towarzystwa w tryumfie Boginią wolności, tedy nie ma do tego zdatnieyszego męża, iak P. Burdett. Ostatni zapewnił z swey strony, iż woli raczey umrzeć, niżeli poddać się niewolniczem ustawom. Z resztą wszystko szło spokoynie, liczba gości nie była także bardzo liczna.

Fregata Medusa po 6 dniach żeglugi przybyła z Koruny do Falmutu, i przywiezione przez nią listy nie potwierdzaią wcale rozpuszczóney podobno przez spekulantow o zaszłey w Portugalii bitwie wieści.

Listy z Gibraltaru pod d. 15 Lipca zawieraią wiadomość, że dywizya pod Jenerałem Lacey, która wyszła nie dawno z Algesiras, dla uderzenia na Francuzow w Ronda, nie mogąc tam po kilkokrotnych usiłowaniach wylądować, powróciła nazad do Gibraltaru.

Hiszpański woienny okręt Algesiras przybył do Portsmutu. Przywiozł on wiele srebrnych talarow i kilkunasto podróżnych, pomiędzy którem i znayduie się Don Fr. Massaredo, który włsnym kosztem wystawił i uzbroił pułk piechoty.

D. 24 Lipca spaliła się tu drukarnia P. Gillet, wraz z składem i kilku budynkami. Ogień był okropny. Papier i xiążki latały na około palące się i inne domy zapalały. Drukarnia i przytykaiący do niey skład, którego wystawienie kosztowało przed 3 laty 9000 gwineow całkowicie się spaliły.

Lord Prevost odebrał d. 2 b. m. od Kontradmirała Nagle urzędowe doniesienie o zabraniu nasego konwoiu pod Norwegskiemi brzegami. Lord Prevost z żalem dodaie, iż kapitanowie nic nie czynili, aby uyść nieprzyiacielowi, ale dali się spokoynie zabrać.

Z Hallifax posłano dwa pułki do Lizbony.

Zmarły Cavendish zostawił 700,000 f. szt. maiątku.

Przed Brestem krąży tylko ieden liniiowy okręt Angielski i 2 fregaty; przed portem Basque 3 liniiowe okręty i 2 fregaty.

Sobotnia gazeta dworska zawiera doniesienia Kapitana Mends okrętu Aretusy. Podług umowy z iuntą Asturyyską zabrał Hiszpańskiego Jenerała Porlier i 500 ego żołnierzy na swoy okręt, dla drażnienia nieprzyiaciela pod brzegami Kantabryi i Biskai, ażeby tym sposobem ułatwić działania woyskom Hiszpańskim w Asturyi, ponieważ nieprzyiaciel będzie musiał posłać znaczne oddziały woyska nad brzegi. Przedsięwzięcie to zostało d. 5 b. i 7 uskutecznione; batalion Angielskich maytkow i żołnierzy morskich pod dowodztwem Kapitana morskiego Aylmer wspierał Porliera.

Zapewniaią, iż rząd postanowił posłać do Sycylii osobne poselstwo, i dla zawiadywania tamteyszemi politycznemi interessami w teraźnieyszem przykrem położeniu wybrał osobę, która piastowała nie dawno wysoki urząd.

Tuteyszy Portugalski ambassador obchodził d. 27 Lipca obiadem zaślubiny Xżniczki Maryi Teressy, nayftarszey córki Xcia Regenta, z Hiszpańskim Infantem Don Pedro Carlos.

W przeszły piątek przybyło tu z Chin 13 bogato ładownych okrętow.

Lord Melwill podał nie dawno w drukowanym liście proiekt założenia w Nordfleet nowego warsztatu okrętowego i zbroiowni. Proiekt iego wszystkim się spodobał; wielkie tylko koszta były na przeszkodzie. Lecz słychać teraz, iż 24 kapitalistow w starym Londynie ofiarowało pożyczyć po 250,000 f. szt. i złożyć potrzebne na założenie tego warsztatu 6 milionow.

Odebraliśmy wiadomość, że w Flessindze znayduie się 10 liniiowych okrętow, 5 fregat i około 40 armatnych łodzi w gotowości do wyyścia pod żagle. W Antwerpii przytrzymano wszystkie znayduiące się tam statki, które maią przewieźć woyska i maytkow do mieysca, które im wskazane zostanie.

Zamek *la Conception* zburzony został, ponieważ obawiano się, aby dla obrony iego woysko nasze nie było przymuszone stoczyć bitwy w rownin ie. Wszystkie bagaże dywizyi Jenerała Hill i połączonego z nią korpusu Portugalskiego, przybyły d. 12 Lipca do Abrantes. Woyska stanęły d. 14 w Campa Majar przy Elwas na granicy Portugalskiey.

Oczekuiemy wkrotce wymiany jeńcow z Danią.

O morskich potyczkach pod brzegami Neapolitańskiemi nadeszły urzędowe doniesienia, ktore zapewne iutrzeysza gazeta dworska ogłosi.

Mniemaią, iż przed końcem tego miesiąca nie przyydzie do bitwy w Portugalii.

Wypis z urzędowego listu Lorda Wellington do rządowego Sekretarza Don Foriaz w Lizbonie i do Hrabiego Liworpool. Z Alvera dnia 11 Lipca.

" Po ostatnim moim liście odebrałem wiadomość o poddaniu się Ciudad-Rodrigo. Zrobiony był obszerny i dostępny wyłom; nieprzyiaciel zabierał się do przypuszczenia szturmu, gdy Marszałek Ney ofiarował kapitulacyą, i ta przyięta została. Nieprzyiaciel przybył d. 26 Maia przed Ciudad-Rodrigo, opasał tę twierdzę d. 11 Czerwca, otworzył przekopy d. 15, a wyłom zrobił d. 24. Zważaiąc na położenie mieysca, ladaiakie fortyfikacye, korzyści nieprzyiaciela przy ataku i ogromną siłę, która znaydowała się pod tą twierdzą, poczytuię obronę tey twierdzy przez Rządcę Herrasti za nader chwalebną. (*)

— *Dnia* 9. — Dziś rozchodzi się pogłoska o zwolnieniu żeglugi do brzegow Francuzkich. Rząd atoli nasz podać miał warunki, które ciężko, żeby przyięte zostały.

Z Medyolanu d. 1. Sierpnia.

Xżę Otrantu (Fouché były Minister policyi) opuścił d. 23 Liworno, gdzie kilka dni zabawił

(*) *Bardzo dobrze: ale czyli tylko Rządca Herrasti toż samo powie o Lordzie Wellington i iego woysku. Daie się słyszeć, że Herrasti ma w ręku listy Lorda Wellington, w ktorych zachęca go do obrony twierdzy i obiecuie mu pomoc, co bardzo obraziło Herrasti, że obiecaney pomocy nie odebrał. Przypisek Monitora.*

zabawił, ale niewiadomo dokąd się udał.

Z Gdańska d. 9. Sierpnia.

Na d. 2 b. m. postrzegł korsarz Francuzki Messalina Nr. 3 pod dowodztwem Kapitana Tricon, o 3 ćwierci mili od Pilawy wielki zbroyny statek osadzony 40 do 50 ludzi pod rozkazami dwoch officerow. Zawołano kto iest? na odpowiedź, że Angielski zbroyny statek, dozwolono mu zbliżyć się na pół wystrzału z pistoletu i dano z wszystkich dział do niego ognia. Wystrzał ten z Francuzkiego statku tak dobrze był wymierzony, iż nie tylko sprawił pomiędzy Anglikami wielkie zamieszanie, ale powszechny krzyk, nieład i krzątanie się około wydobywania ranionych, którzy w morze powpadali. Widząc nieprzyiaciel, iż Francuzki statek zabiera się do zahaczenia iego statku, obrocił się nagle i uciekał; ścigano go około 10 minut przy spokoynym powietrzu, daiąc ciągle do niego ognia. Zamiarem nieprzyiaciela było dostać się do fregaty, która przecięła korsarzowi powrot do Pilawy. Jakoż dostał się do niey, i ta zaczęła zaraz dawać ognie do korsarza. Ten odpowiadał ile mógł na iey ogień; ale widząc iego Kapitan, iż nie może uyść groźącego niebezpieczeństwa, postanowił uwięzić statek na piasku, a lud wyratować, co szczęśliwie o 300 krokow od fregaty wykonane zostało. Kapitan Tricon okazał wiele zimney krwi i odwagi. Drugi Kapitan w dowodztwie Kirsch, który okazał się w tym dniu rownie dobrym żołnierzem, iak marynarzem zrobił sam 3 otwory w statku, poderznął maszty i dopiero w ten czas ratował się na łodzi, gdy wały statek pochłonęły. Cała załoga okazała nay większą odwagę; ieden tylko z 20 Polskich żołnierzy, którzy iako ochotnicy znaydowali się na tym statku, był raniony. Uratowano papiery, broń bagaże i Cesarską banderę. Nieprzyiaciel utracił około 20 ludzi w zabitych i ranionych.

Z Dorsten d. 14. Sierpnia.

Prywatne listy z Leodyum donoszą, iż Hrabia, Rządca pałacu St. Cloud, Jenerał Loison, odwołany iest z Hiszpanii, dla obięcia rządow nad byłem biskupstwem Monasterskiem aż do przyyścia do lat młodego Xcia.

Z Hanoweru d. 11. Sierpnia.

Mamy nadzieię, iż Nayiaśnieysi Królestwo mieszkać tu będą corocznie, zwłaszcza pod czas zimowey pory, czas nieiaki.

Nowe urządzenie idzie bardzo spiesznie Ministrowie wewnętrzny i skarbowy są nieustannie zatrudnionemi. Na 1 Września wszyscy prefekci i podprefektowie muszą znaydować się w mieyscach swoiego przeznaczenia i rozpocząć urzędowanie. Na ow czas nastąpi mianowanie mieyskich i gminnych prezydentow.

Na uroczysty obchod urodzin Napoleona d. 15 Sierpnia czynione tu są wielkie przygotowania; obecność Nayiaśnieyszych Królestwa przyozdobi tę uroczystość. Przed jarmarkiem w Kassel powrocą Królestwo do tey stolicy.

Westfalski poseł przy dworze Hollenderskim, Baron Gilsa, powrocił iuż do Kassel.

Ciotka Królowey Jmci naszey, Xźna Albertowa Wirtemberska, bawi ieszcze w naszem mieście.

Z Frankfortu d. 11. Sierpnia.

Ostatnie listy z Paryża donoszą o zaślubieniu przysięgłego naszego *Rządcy*, Xcia Tascher de la Pagerie z Xiężniczką Leyen, siostrzenicą naszego W. Xcia, i że we dwa dni po zaślubieniu poiechali wysocy nowożeńcy z Paryża do Medyolanu.

Xżę Następca Meklenburg-Strelitz przyiechał do naszego miasta.

Nasz W. Xżę wydał edykt, zawieraiący w sobie przepisy pod iakiemi Kodex Napoleona wprowadzony będzie do kraiow W. Xięstwa od 1go Stycznia 1811.

Od brzegow Menu d. 12. *Sierpnia.*

Sekretarz Francuzkiego poselstwa, P. le Graches, poiechał po dowiedzeniu się o przybyciu Króla Hollenderskiego do Töplitz śpieszno z Wiednia do Paryża.

Ciało nieszczęśliwey Xiężny Pauliny Schwarzenbergowey przywiezione zostało, podług pism publicznych, do dóbr familiynych Krumau i tam pochowane.

Rząd Francuzki rozkazał nie dawno posłowi swoiemu w Frankforcie śledzić w kraiach ligi Reńskiey oszusta, który nazwał się Hrabią Pagowskim. Siedział 18 miesięcy w więzieniu w Bicettre przy Paryżu, został potem z kraiu wygnany, i błąka się teraz po Niemczech, osobliwie w Frankforcie, Karlsruhe, Willhelmsbad, Hanau i Fuldzie, mieni się bydź Jenerałem Palafox i zaciąga pieniądze, które Angielski Admirał Saumarez ma zapłacić. Może to ten sam, którego w Hildburghausen przytrzymano i pod strażą do Francyi odesłano.

Z Kassel d. 13. *Sierpnia.*

Nayiaśnieyszy Król wyznaczył przez 3 lata po 2000 fr. dla znanego i okazuiącego nadzwyczayną zdatność do nauk młodego Witte, który ma ciągnąć daley swoie nauki w Gettindze. Oyciec iego, Doktor Witte, pastor w Lochau, składa od S. Michała swoie obowiązki, dla trudnienia się iedynie ukształceniem swoiego syna.

Z Oerebro d. 7. *Sierpnia.*

Tayny wydział seymowy miał iuż dwa posiedzenia; lecz nic ieszcze nie słychać o iego naradzeniach tyczących się następstwa tronu. Sądząc atoli po teraźnieyszey skłonności umysłow, zdaie się, że wybor padnie na nayst[a]rszego brata zmarłego Następcy tronu, Xcia Fryderyka Krystyana Holsztyńsko-Augustenburg.

Z Kopenhagi d. 14. *Sierpnia.*

Baron Selby powrócił onegday z swoiego poselstwa do Szwecyi.

Jeńcy, których Anglicy wypuścili, powiadaią, iż liniiowe okręty Angielskie Hero i Vanguard wszystkie konwoie od Dars aż do Sporge prowadzą, i że utrzymuią ciągle 6 do 8 zbroynych statkow pod brzegami Rostoka, Wismar, Neustadt, Femern, Kiel i Kapeln. Statki te maią po iednem dziale i 20 ludzi. Noszą banderę Duńską i officerowie ich używaią Duńskich mundurow. Opatrzone są w żywność na 14 dni i posełaią swoie zdobycze do stoiących przy Dars okrętow. Zabrane niedawno przy Wismar dwie Duńskie łodzie uzbroili iako korsarskie okręty.

W Laland roschodziła się od 9 b. m. pogłoska, iż nieprzyiaciel zabrał między Kiel i Langeland 7 Duńskich okrętow Kupieckich.

Z Reggio d. 16. *Lipca.*

J. K. Mość uczynił zadosyć życzeniom mieszkańcow Reggio. Dziś rano o godzinie 8 przybył do naszego miasta, przeiechał konno przez głowną ulicę, zsiadł z konia do katedralnego kościoła, gdzie znaydował się na *Te Deum.* Z kościoła udał się do pałacu, dawał publicznem władzom audyencye, potem obeyrzał dwie tuteysze warownie i powrócił do obozu.

W Scilla doświadczono d. 15 przy la Tore del Cavallo ustanowionych moździerzy: bomby dosięgały do przeciwnego brzegu i zniewoliły nieprzyiaciela do odmienienia swych obozow.

Konwoy z 17 przewozowych statkow pod zasłoną kilku fregat i brygow popłynął z Messyny, iak się domyślamy, do Malty.

DODATEK

DO Nru 69.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W Srode Dnia 29. Sierpnia 1810.

Z Warszawy d. 25. Sierpnia.

Minister Skarbu

Uwiadomia Publiczność, iż stosownie do Dekretu Nayiaś. Pana pod dniem 9 Czerwca b. r. ogłoszonego w Nrze 50 Gazety Warszawskiey (*), Mennica kraiowa czynności swoie rozpoczęła. Pieniądze, iako z wyżey wyrażonego Dekretu iest wiadomo, będą następuiące:

W złocie: zDukaty w wartości czerwonych złotych dawniey Hollenderskich.

W srebrze: Talary od 6 złotych, dwuzłotowki, złotowki, 10 i 5 groszowki w wartości Pruskich srebrnych pieniędzy.

W miedzi: 3, 1, i ½ grosze.

Kurs cyrkuluiących teraz w kraiu obcych pieniędzy utrzymuie się, i w tey wartości, iak dotychczas, w kassach publicznych przyymowane będą. Nikomu nie iest wolno robić różnicy, ieżeli iakiey Rząd nie ogłosił, między nowo wydawać się maiącemi kraiowemi, a obcemi, dawniey iuż w Xięstwie cyrkuluiącemi pieniądzmi; ci, którzyby przeciw tey ustawie postępowali, szczególniey iednak wexlarze i starozakonni, i w iakikolwiek bądź sposób zmnieyszali wartość przez Rząd nadaną nowym pieniędzom, surowo karani będą, według przepisu regulaminu menniczego, który w krótce ogłoszonym zostanie.

Ktokolwiek więc ma złoto lub srebro do sprzedania, i zechce korzystać z nowego dobrodzieystwa Nayiaś. Pana w otworzeniu Menniey, ma się udawać do Kantoru menniczego na dole w pałacu Mennicznym przy ulicy Bielańskiey czyli Menniczney Nr. 607 znayduiącego się, a to z rana od godziny 9 do 1; po połuniu zaś, od 3 do 6, gdzie za gotowe pieniądze z łatwością będzie mógł przedać. Dla przekonania się o taxie metallow, podług którey Mennica kupować ie może, będzie w tym Kantorze urzędowna tabella z podpisem Ministra Skarbu, i pieczęcią zatwierdzona. Ta tabella wolna iest każdemu do przeyrzenia, który srebro i złoto na przedaż do Menniey przyniesie. Są także w tym samym Kantorze urzędowne przepisy, wskazuiące formalności do zachowania potrzebne, takie same, iakie za czasow dawnych w Polszcze były obserwowane. Przy sprzedaniu metallow wyżey wymienionych, każdemu przedaiącemu okazywane będą.

Spodziewa się Minister Skarbu, że szczerość, rzetelność i otwartość w postępowaniu urzędu Menniczego, potrafi uzyskać zaufanie

(*) *Zobacz dodatek do Nru 51 Gazety Krakowskiey.*

osób, które w zrealizowaniu własnego srebra na pieniądze uznawać będą przyzwoitą potrzebom swoim dogodność.

Dan w Warszawie d. 20 Sierpnia 1810 r.

(Pod.) *Węgleński.*

Zgodno z oryginałem:

Jozef Czyżewski, S. J. M. S.

Z Konstantynopola d. 5. Lipca.

Wyszła niedawno na morze i osadzona dostateczną liczbą lądowego woyska flota Kapitana Baszy, składa się z 16 okrętow, pomiędzy któremi iest 7 pierwszego rzędu, z 4 fregat, wielu korwet, brygow, &c.

Pruski Rezydent, Baron Werther, przybył tu na końcu przeszłego miesiąca i oddał list wierzytelny.

Z Genewy d. 3. Sierpnia.

Królowa Hollenderska bawi ciągle w Secheran nad jeziorem Genewskim i podobno tam do jesieni mieszkać będzie.

Z Rygi d. 13. Lipca.

Przeieżdzaiący tędy do Wilna Wirtuos August Gerke, uczeń sławnego Rode, miał znakomite szczęście bydź przedstawionym Imperatorowey na wielkich pokoiach przez W. Podkomorzego Naryszkina; oddał Monarchini własney kompozycyi nowe dzieło i zyskał za przypisanie go oney nayłaskawsze ukontentowanie. Wieczorem grał na wielkiey Operze między aktami przed Imperatorową na skrzypcach własney roboty sztuki i przez swoią biegłość zyskał naywyższe względy; wyieżdzaiąc bowiem Imperatorowa raczyła przesłać P. Gerke przez Gubernatora cywilnego pierścień brylantowy iako dowód swoiego ukontentowania.

Od brzegow Elby d. 19. Sierpnia.

W północnych Niemczech pozostał się ieszcze korpus Francuzki, który składa się tylko z dwoch dywizyy Jenerałow Gudin i Morand. Pierwsza trzyma osadzone okolice Magdeburga, Elby i Saali. Druga rozciąga się od Wezery aż do uyścia Trawy.

Stoiące w trzech Pruskich twierdzach woyska Francuzkie, które nie są bardzo liczne, nie należą do żadnego korpusu, ale zostaią iako oddzielne oddziały pod rozkazami Francuzkich dowodzcow w twierdzach.

Z Szklawonii d. 29. Lipca.

Rząd Illiryyski trudni się ustąpione ostatnim traktatem 6 granicznych pułkow wprawić do musztry i obrotow Francuzkich, i w tym celu maią w krótce stanąć obozem przy Jozefspolu.

Wynoszenie się mieszkańcow z Illiryyskich prowincyy do kraiow Austryackich trwa ciągle; osobliwie z byłego Karlstadtskiego jeneratu przechodzi razem przez kray Turecki po 20 i 30 familiy. Turcy zaś, co iest zastanowienia godnem, nietylko nie przeciwią się takowemu przechodowi, ale owszem, iak tylko oświadczą się, iż idą do Austryi, daią im zaraz pismo bezpieczeństwa i ułatwiaią podroż, dodaiąc: "Idźcie do poczciwych sąsiadow!" Turcy w okolicach naszych bardzo sprzyiaią domowi Austryackiemu, i dla tego nie mamy przyczyny obawiać się nayrnnieyszego poruszenia z strony Bośnii przeciw naszem okolicom.

Z Temeswaru d. 1. Sierpnia.

Podług wszystkich doniesień narod Serwiyski sprzykrzył sobie bardzo długą i nie niestanowiącą przeciw Turkom woynę, a gwałtowny zabor młodych i starych ludzi do woyska, pomnażaiące się coraz bardziey podatki i niezliczone zdzierstwa, które większe są, niżeli pod Tureckim panowaniem, zniechęcił go do tego stopnia, iż ieżeli w krótce

nie zaydzie odmiana, spodziewać się należy rewolucyi. Serwlianie wiedzą bardzo dobrze, iż gdy poszle Porta 60 do 80,000 woyska, zawsze ich pokona, a los ich stanie się przez to daleko gorszym. Dla uniknienia więc tego nieszczęścia radziby dostać się pod słodkie panowanie Austryi, i głosano z tem się słyszeć daią.

Dnia 27 i 28 Sierpnia 1810.
Cena zboż rożnego gatunku na Targu w Kleparzu sprzedawanych.

W bankocetl:	*Przednie.* Złp.	gr.	*Srednie.* Złp.	gr.	*Poślednie.* Złp.	gr.
Korzec Pszenicy	92	—	84	—	80	—
— Zyta	60	—	58	—	56	—
— Jęczmienia	60	—	56	—	52	—
— Grechu	72	—	68	—	64	—
— Owsa	52	—	50	—	48	—
— Jagieł	132	—	128	—	120	—
— Rzepaku	—	—	—	—	—	—

DONIESIENIA.

W Imieniu Nayiaśnieyszego Fryderyka Augusta, Króla Saskiego, Xiążęcia Warszawskiego &c. &c.

Sąd Appellacyyny Krakowski podaie do wiadomości publiczney rozperządzenia rządowe względem opłacenie tax zaległych i nowych wydane w osnowie następuiącey:

Minister Skarbu — Na przełożenie JP. Ciołowskiego Dyrektora Urzędu taxalnego de datta 25go Kwietnia r. b. odpowiada: iż Reskryptem wydanym, pod datą 28go miesiąca Lipca r. b. Nro. 435 do JO. Xcia Prefekta Dptu Krakowskiego dozwolonem zostało pobieranie do kass w bankocetlach w nominalnym walorze tax sądowych zaległych, a po dniu ogłoszenia redukcyi bankocetli wymierzonych, w czem dyspozycye do Urzędu taxalnego od tegoż JO. Xcia Prefekta wydane będą. — Co się zaś tycze wniesienia, ażeby taxy zaległe przyymowane bydź mogły w monecie miedzianey Austryackiey, w kursie ich zredukowanym: Minister skarbu chcąc zrobić Debentom w tym względzie łatwość iescze większą do uiszczenia się z zaległych taxow sądowych, iakie po dniu ogłoszenia redukcyi bankocetlow wymierzone zostały, zezwala na to, iż wyż rzeczone taxy, opłacane bydź mogą monetą miedzianą w kursie ustanowionym przez uchwałę Rady stanu de datto 3 Lutego r. b.; czego ogłoszenie JO. Xciu Prefektowi Dptu Krakowskiego iest polecone. Taxy zaś sądowe te, które po dniu ogłoszenia redukcyi bankocetlow wymierzone zostały, opłacone nie są, nie mogą bydź inaczey przyymowane do kassy w monecie miedziauey, iak tylko w połowie iedney, a w drugiey połowie powinny bydź opłacane od stron srebrną monetą, chociażby Pruską zdawkową, z przyczyny, że dochody stępłowe część tax składaiące w srebrney monecie do skarbu wpływać powinny. — W Warszawie d. 31 Lipca 1810 roku. — *Węgleński.* — *Wołłowicz Sekr.* — Do JP. Jozefa Ciołowskiego, Dyrektora Taxalnego, w Krakowie Nro. 525 *Maja. Czachowski.*

Nro. 6892. *W Krakowie d.* 4go *Sierpnia* 1810 *roku.*

Prefekt Departamentu Krakowskiego. — JW. Minister Skarbu stosuiąc się do Dekretu Nayiaśnieyszego Pana d. 14 Czerwca roku bież. względnie pobierania zaległych podatkow wydanego, reskryptem swym dnia 28 Lipca Nro. 435 następuiące wydał postanowienie: 1) Taxy sądowe wymierzone przed ogłoszeniem redukcyi bankocetlow, a dotąd nie zapłacone, maią bydź przyymowane bankocetlami w nominalnym ich walorze, lub w srebrney monecie rachuiąc 26 zł. ryń. za 100 zł. ryń. należności. — 2) Kto z dłużnych takowe taxy korzystać chce z tego postanowienia, obowiązany iest taxy zaległe po dniu ogłoszenia redukcyi bankocetlow wymierzone w sposobie wyżey przepisanym, zapłacić w przeciągu czasu aż do d. 15 Października r. b., kto zaś w tym terminie nie zapłaci tychże zaległych tax, utraci dobrodziejstwo wyrażone w artykule 1szym, i zaległości iuż w dobrey monecie opłacić bedzie winien, rachuiąc 4 zło. pol. na 1 zł. ryń. — 3) kwity, iakie mogły bydź interymalnie wydane z taxow sądowych wymierzonych po dniu ogłoszenia redukcyi bankocetlow, opłaconych bankocetlami w nominalnym ich walorze, maią bydź uważane za dostateczne — 4) Kontrybuentom, którzy rzeczone wyżey taxy sądowe opłacili iuż w dobrey monecie w pełney ilości, zastrzega się w czasie należna im bonifikacya, iaka stosownie do terazznieyszego posta-

n wienia okaże się bydź nadpłacona. — 5) Desygnacya kontrybuentow, którzy opłacili taxy w sposobie wyżey w art. 4tym wspomnionym, ma bydź Ministrowi Skarbu podana z wyrachowaniem, wiele im do bonifikowania przypada.. — 6) Taxy wymierzone po dniu ogłoszenia redukcyi bankocetli, nie mogą bydź inaczey przyymowane do kassy, jak tylko podług przepisu reskryptu de dato 30 Marca r. b. Nro 476, to iest w pełney ilości na zł. ryń. 1 rachuiąc 4 zł. pol — O czem z Prefektury urząd taxalny do ścisłego zachowania się według rozporządzenia tego ninieyszym zawiadomia. — *Wodzicki Z. P. — Wroński S. J. — Kamiński D.* — Do Urzędu Taxalnego Trybunału Departamentu Krakowskiego.

Marcin Soczyński, Sekr. Sądu Appell.

Magistrat Krakowski ninieyszem komu na tym zależy, czyni wiadomo, iż dnia 27go Sierpnia r. b. o godzinie 9tey zrana tutay na Ratuszu w biorze Referenta ekonomicznego rądle przy bramie Sławkowskiey obmurowany zaymuiący w sobie 45 sążni długości, 4 stopy grubości, a 2 sążnie wysokości niemniey brama Sławkowska przy rzeczonym rądle stoiąca, na reszcie kamienie w siągach kopi nych z rozebrany h murow naprzeciwko klasztoru OO. Kapucynow poukładane przez publiczną licytacyą, za gotową zapłatę sprzedawane będą. Ktoby przeto miał chęć wspomienionych effektów nabycia, niechay się w mieyscu i czasie wyż oznaczonym zawyduie.

Pod nieobytność W. Intendenta.

Walenty Bartsch, V. P.

Z Rady Magistratu Miasta Stołecznego Krakowa d. 10 Sierpnia 1810.

Raubach.

W Imieniu Nayiaśnieyszego Fryderyka Augusta, Króla Saskiego, Xiążęcia Warszawskiego.

Sąd Szlachecki Krakowski Edyktem niniewszym wiadomo czyni, że Xiądz Michał Charłampowicz, Pleban Łoniowski d. 14 Maia 1810 r. zmarł, brat iego Wawrzeniec Charłampowicz, któremu wspomniony zmarły z swego maiątku część przez dziedziców aktualnych oznaczyć się maiącą zapis ł, wzywa się, aby względem odebrania wspomnioney części zgłosił się w terminie prawem oznaczonym. Dan w Krakowie d. 8 Czerwca 1810.

Jozef Nikorowicz.

Z Rady Sądow Szlacheckich Krakowskich.

Olearski.

Uwiadomienie Lotteryczne. Do 2giey klassyczney lotteryi Warszawskiey dostać ieszcze u mnie można całych i podzielonych losow. Gdy zbliża się ciągnienie 41wszey Dreźdeńskiey Lotteryi, upraszam przeto wszystkich tych, którzy życzyliby sobie trzymać po miastach podkolekturę, ażeby się do mnie frankowanemi listami zgłaszali, którym nieomieszkam donieść o korzystnych warunkach. W Poznaniu d. 10 Sierpnia 1810.

Baer Raskel.

Opisanie Osób: 1. Sebastyana, inaczey Jana Gurskiego, zbiegłego z aresztu Kryminalnego Lubelskiego, który iest rodem z Krasnegostawu, ma lat 40, żonę, która mieszka w Krasnymstawie; iest twarzy ogromney okrągłey zarosłey, nosa średniego, trochę płaskiego, oczow siwych, pod okiem prawem ma kreskę, włosow i wąsow ciemnych, chodził w sukni krótkiey, przy którey sznurek, czyli potrzeby, koloru ciemnego, spodnie miał długie płócienne, koloru ciemno siwego, w kapeluszu okrągłym, zwykł chodzić z fuzyą i torbą cielęcą.

2. Kompan pierwszego, człowiek nieznaiomy, wzrostu podniosłego, ma lat około 40, iest twarzy białey pociągłey, oczow siwych, włosow na głowie blond, nosa średniego, powiadał się bydź z Kazimierza, chodził w żupanie płóciennym, w czapce z siwym barankiem, boso. Których zbiegow wyśledziwszy pod dobrą strażą lub do aresztów kryminalnych Lubelskich, lub też do Urzędu Dyrekcyi Policyi dostawi, zaleca się.

Z Dyrekcyi Policyi w Krakowie d. 16 Sierpnia 1810.

Miroszewski.